

[Thestrup.]

følgerne, er det jo først og fremmest af generalpræventive og specialpræventive grunde, når vi taler om færdsselsloven for at tvinge bilisterne til forsigtighed. Her vedrørende valgbarhedsspørgsmålet drejer det sig om noget andet, nemlig om at bedømme, hvorvidt noget i den grad berører en persons ære, at han ikke kan være medlem af folketinget. Det er rigtigt og rimeligt, at vi straffer uforsigtighed, men vi holder dog vel på, at der må være en vilje bagved, hvis en handling skal anses for ærekrænkende.

Må jeg som min anden begrundelse anføre følgende: der sker i disse år en ændring i den måde, hvorpå vi betragter kriminalitet og behandlingen af den. Vi tror ikke længere på, at det først og fremmest er på grund af en oprindelig slet karakter, at mennesker kommer ind på forbryderbanen, og vi tror ikke længere på, at reaktionen mod kriminalitet først og fremmest bør være straf. Tværtimod mener vi, at vejledning, uddannelse og forsorg bør indtage en væsentlig del af den plads, som straffen tidligere har været enerådende over. Derunder er der én betragtning, der særlig har vundet tilslutning, nemlig den, at straffen, når det nu ikke kan være andet, end at der må straf til, så i alt fald må betragtes som den endelige reaktion mod den begåede kriminalitet, og at vi ikke til den, således som det tidligere har været tilfældet, bør knytte en æreløshed, der består i, at selv om den pågældende person har udstået sin straf, er han udelukket fra en del af sine almindelige samfundsrettigheder. Vi hævder i dag, at han, når han har udstået sin straf, skal have de almindelige samfundsrettigheder og ikke til enhver tid skal høre, at han har været straffet og følgelig er mindreværdig.

Nu ved jeg naturligvis nok, at valgbarhed til dette ting er noget særligt, og at hr. A. C. Normann jo ikke bliver udelukket fra sine borgerlige rettigheder, fordi han bliver kendt uværdig til at være medlem af dette ting, men synes De ikke, ærede medlemmer, at der er en dårlig overensstemmelse mellem de bestræbelser, vi gør os for, at en udstået straf ikke skal virke ind på andre områder i livet, og så den skærpelse med hensyn til valgbarhed, vi er ved at foretage? For efter den vil langt flere domme end tidligere med-

føre denne yderligere følge, at valgbarheden fortabes.

Jeg forstår, at der er en enkelt ting, der har været meget afgørende i flertallets begrundelse, og det er også rimeligt. Det er ordene i grundlovens § 30, valglovens § 2, at en person er valgbar, medmindre vedkommende er straffet for en handling, der i almindeligt omdømme gør ham uværdig til at være medlem af folketinget. Det vil altså sige, at vi lægger vægten på udtrykket „i almindeligt omdømme“. Nu tror jeg, at man skal være forsigtig, når man skal fortolke, hvad „almindeligt omdømme“ er. Der er jo noget, som ganske givet falder udenfor. Det står klart for os alle, at en folkedomstol f. eks., som vi undertiden under revolutionære forhold har mødt den, hvor en lille gruppe pisker en stemning op, ikke er udtryk for almindeligt omdømme. Det er vel også klart, at det almindelige omdømme, der er tale om, ikke må basere sig på ukendskab til sagens virkelige realiteter og heller ikke alene må være dikteret af en, og her vil jeg gerne sige i øvrigt vel forståelig medfølelse med hændelsens ulykkelige ofre. Vi kan ikke afgøre, hvor mange i offentligheden der i virkeligheden er rigtigt orienteret om sagens kendsgerninger, eller hvad disse mener. Det vil sige, at vi må foretage et skøn, vi må, som professor Max Sørensen siger det i sin Statsret, gøre folketinget til eksponent for den almindelige mening. Vi kan altså ikke rette os efter, hvad folk kommer og siger til os, eller hvad aviserne skriver, vi må selv skønne over, hvad der gør en person uværdig til at være medlem af dette ting.

Jeg har søgt at redegøre for mine grunde til at gå imod flertalsindstillingen. Jeg mener ikke, at vi bør gå bort fra den hidtil gældende praksis, og det er min opfattelse, at efter den bør valgbarheden ikke fratages hr. A. C. Normann.

Justitsministeren (K. Axel Nielsen): Det er med ulyst, jeg tager ordet, og jeg ville ikke have gjort det, hvis ikke hr. Thestrup havde fremsat nogle betragtninger i sidste del af sit indlæg, som gør, at jeg må gøre indsigelse.

Hr. Thestrup har ret i, at moderne kriminalpolitik i højere grad bygger på, at lovreprædere skal have vejledning. Vi bygger